

Dramatický zápas Judovič – 64 č. 25/1970

Existují záludné otázky, které se líbí organizátorům rozličných šachových kvízů. V neposlední řadě mezi ně patří tato:

- Který z mistrů světa hrál zápas v Rostovu na Donu, kdo byl soupeřem mistra světa, kdy se tento zápas uskutečnil, kolik partií v něm bylo sehráno, jaký byl výsledek?

Rovnou řekneme, že odpověď není jednoduchá, neboť zápas, o němž je řeč, je chabě osvětlen v šachové literatuře, i když si zaslouhuje vážné pozornosti.

Zvláštní situace nastala koncem minulého (19.) století na šachovém Olympu. V roce 1894 prohrál stárnoucí W. Steinitz zápas o světové prvenství mladému Em. Laskerovi. Vítězství Laskera, který měl v té době pouze pětiletou praxi účasti v mezinárodních turnajích, se nesetkalo se všeobecným uznáním.

Proto vyvolalo tak velký zájem zorganizování turnajového zápasu nejsilnějších velmistrů za účasti nového mistra světa Petrohradskou šachovou společností.

Na turnaj byli pozváni Pillsbury, Čigorin, Em. Lasker, Tarrasch a Steinitz. Právě v takovém pořadí se umístila tato pětice nejlepších šachistů na grandiózním mezinárodním turnaji v Hastingsu (srpen – září 1895). Při té příležitosti poznamenáme, že tento turnaj položil základy tradice hastingských mezinárodních utkání.

Proč bylo pozváno pouze prvních pět vítězů? Vždyť šesté místo, když předstihl mnoho slavných šampiónů, obsadil ruský mistr E. Šiffers.

Není divné, proti účasti Šifferse v turnajovém zápase se ohradili samotní „ruští funkcionáři“, jako například kníže Demidov a tabákový „král“ Bosanžoglo, kteří poskytli „ze své štědrosti“ prostředky na uspořádání soutěže.

Aby zahladili krajně nepříjemný dojem takového jednání vůči Šiffersovi, dva mecenáši – bohatý rostovský měšťan Žerebcov a uhlobaron z Donbasu Ilovanskij – zorganizovali svým způsobem „utěšitelný“ zápas na 12 partií mezi Steinitzem a Šiffersem. Tento zápas probíhal od 21. února (původního kalendáře) do 21. března roku 1896 a skončil Steinitzovým vítězstvím v poměru 6:4 při 1 remíze. Dvanáctá partie se po oboustranném souhlasu nehrála.

Zápas potvrdil morální i formální práva Šifferse na účast v turnajovém zápase nejsilnějších. Je charakteristické, že psychické trauma, kterého se dostalo Šiffersovi od petrohradských mecenášů, se projevilo na jeho dalším sportovním osudu. Již nikdy se velmi talentovanému ruskému mistru nepodařilo zopakovat svůj hastingský úspěch.

Uvádíme všechny partie ze zápasu v Rostovu na Donu.

Šiffers – Steinitz, 1. partie

Španělská hra

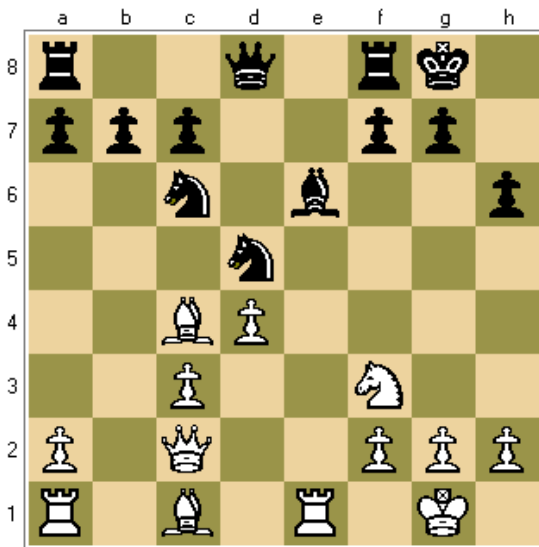
1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Sc5 4. O-O Df6 5. c3 Jge7 6. d4 exd4 7. Sg5 Dg6 8. Sxe7 Sxe7 9. cxd4 O-O 10. Jc3 d6 11. Jd5 Sd8 12. Dd3 Jb8 13. Sc4 c6 14. Jf4 Dh6 15. Je2 Jd7 16. Jg3 Jb6 17. Sb3 Sc7 18. Vac1 Sd7 19. d5 c5 20. Jd4 g6 21. f4 Vac8 22. Jde2 c4 23. Sxc4 Jxc4 24. Vxc4 Sb5 25. b3 Sb6+ 26. Kh1 Dg7 27. Dc2 Sxc4 28. bxc4 Vc7 29. e5 dxe5 30. f5 Vfc8 31. Dd2 Vxc4 32. f6 Df8 33. Dg5 h6 34.

Dxe5 Ve8 35. Db2 Db4 36. Da1 Vh4 37. h3 Dg4 38. Kh2 Vxh3+ 39. gxh3 Vxe2+ 40. Jxe2 Dxe2+ 0-1

Steinitz – Šiffers, 2. partie

Italská hra

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Sc5 4. c3 Jf6 5. d4 exd4 6. cxd4 Sb4+ 7. Jc3 d5 8. exd5 Jxd5 9. O-O Sxc3 10. bxc3 O-O 11. Dc2 h6 12. Ve1 Se6

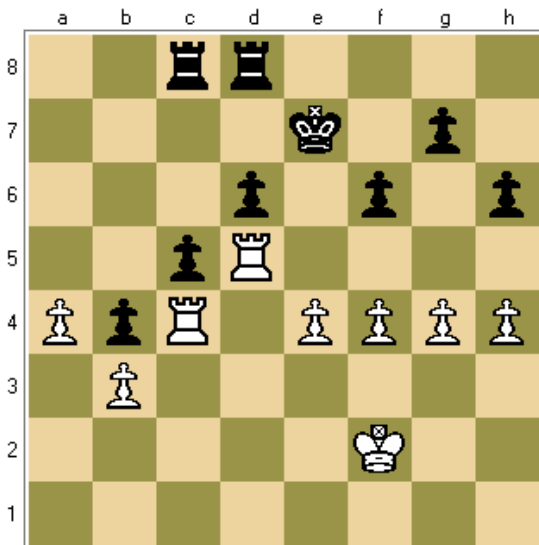

13. Sxh6 Dd7 14. Sd2 Sf5 15. Sd3 Sxd3 16. Dxd3 Vfe8 17.c4 Jf6 18. d5 Vxe1+ 19. Vxe1 Ve8 20. Vxe8+ Jxe8 21. De3 Je7 22. Dxa7 b5 23. cxb5 Dxb5 24.a4 Db1+ 25. Se1 g5 26. De3 Kf8 27. Dxc5 Db3 28. a5 Jxd5 29. h4 Jef6 30. h5 Dd3 31. h6 Ke7 32. a6 Dxa6 33. h7 Da8 34. Dg7 Jxh7 35. Dxh7 Da1 36. De4+ Kd6 37. g3 c5 38. Kg2 Db2 39. Sd2 Df6 40.Jg5 Dg6 41. De8 1-0

Šiffers – Steinitz, 3. partie

Španělská hra

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Sc5 4. O-O Df6 5. Jc3 Jge7 6. Je2 a6 7. Sa4 b5 8. Sb3 d6 9. d4 Sxd4 10.Sg5 Dg6 11. Sxe7 Jxe7 12. Jfxd4 exd4 13. Jf4 Dg4 14. Jd5 Dxd1 15. Vfxd1 Jxd5 16. Sxd5 Vb8 17. Vxd4 Ke7 18. c3 a5 19. Vd2 Vd8 20. f4 Vb6 21. a3 c6 22. Sb3 f6 23. Kf2 b4 24. cxb4 axb4 25.a4 Sa6 26. Vc1 Vc8 27. Vcd1 Vd8 28.Vc1 Vc8 29. Vcd1 Vd8 30. g4 Vbb8 31. h4 c5 32. Vc1 Vdc8 33. Sc4 Sxc4 34. Vxc4 Vd8 35. b3 Vbc8 36. Vd5 h6

37. h5 Ke6 38. Ke3 Vc6 39. Kd3 Va8 40. Vc1 Ve8 41.Kc4 Kd7 42. Ve1 Kc7 43. e5 fxe5 44. fxe5 Kb6 45. e6 Ve7 46. Vf5 Kc7 47. Vf7 Kd8 48. Kd5 Va6 49. Vef1 c4 50. Vxe7 Va5+

51. Kxd6 Va6+ 52. Kd5 Kxe7 53. Vf7+ Ke8 54.Kxc4 Vxe6 55. Vxg7 Ve4+ 56. Kc5 Kf8 57. Vg6 1-0

Steinitz – Šiffers, 4. partie

Italská hra

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Sc5 4. O-O Jf6 5. d4 Sxd4 6. Jxd4 Jxd4 7. f4 d6 8.fxe5 dxe5 9. Sg5 De7 10. Kh1 Se6 11. Sd3 O-O-O 12. De1 Jc6 13. a3 h6 14. Sxf6 gxf6 15. Jc3 Vhg8 16. Dh4 h5 17. Vf2 Vg5 18. Vaf1 Vdg8 19. g3 Dd8 20. Jd5 f5 21.Jc3 f4 22. Je2 Jd4 23. Jxd4 Dxd4 24. gxf4 Vg4 0-1

Šiffers – Steinitz, 5. partie

Španělská hra

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Sc5 4. c3 Df6 5. O-O Jge7 6. d4 exd4 7. Sxc6 Jxc6 8.e5 Dg6 9. cxd4 Se7 10. Jc3 O-O 11. Jd5 Sd8 12. Jf4 Df5 13. h3 d6 14. g4 Dd7 15.Se3 b6 16. Db3 Sb7 17. Dd1 Ve8 18.exd6 Dxd6 19. Dd2 Jb4 20. Je1 Jd5 21. Jxd5 Dxd5 22. f3 Sf6 23. Jg2 Vad8 24. Vad1 Sa6 25.Vf2 Dxa2 26. g5 Se5 27. Dc1 Sg3 28. Vc2 Dd5 29. Je1 Df5 30. Kg2 Sd6 31. Dd2 Sc8 32. Kg1 Dxh3 33.Sf4 Sc5 34.dxc5 Vxd2 35. Vcxd2 f6 36. gxf6 gxf6 37. c6 Kf7 38. Sxc7 Vg8+ 39. Jg2 Dxf3 40.Vf1 Dxc6 41. Se5 Dc5+ 42. Sd4 Vxg2+ 0-1

Steinitz – Šiffers, 6. partie

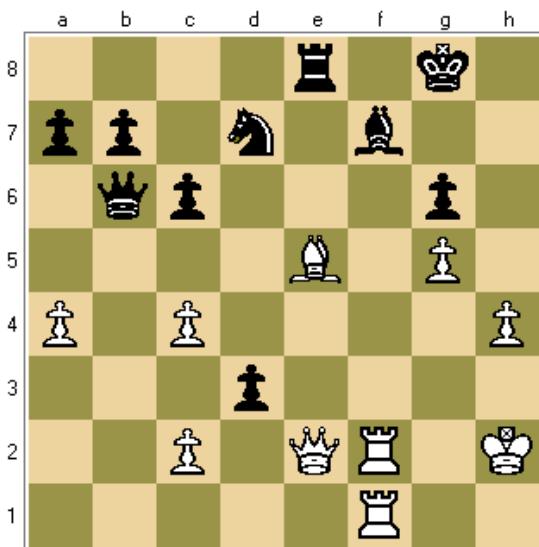
Francouzská obrana

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jd2 Jf6 4. e5 Jfd7 5. f4 c5 6. c3 Jc6 7. Jgf3 cxd4 8. cxd4Db6 9. Jb3 a5 10. a4 Sb4+ 11. Kf2 f6 12. Se3 O-O 13. Vc1 Dd8 14. Sd3 Jb6 15.exf6 Dxf6 16. Jc5 Sxc5 17. Vxc5 Jb4 18.b3 Sd7 19. Sb1 Se8 20. Sd2 Sh5 21. Se3 Jc8 22. h3 Jd6 23. g4 Sg6 24. Kg2 Je4 25. Vc7 Vac8 26. Dc1 Jd6 27. Dc5 Ja6 28.Vxc8 Jxc5 29. Vxc5 Sxb1 30. Vxb1 Dg6 31. Ve1 Dd3 32. Vxa5 g5 33.b4 gxf4 34. Sf2 Je4 35. Va7 Vc8 36. Vxb7 Jxf2 0-1

Šiffers – Steinitz, 7. partie

Hra čtyř jezdců

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Jc3 Jf6 4. Sb5 Sb4 5. O-O O-O 6. d3 Je7 7. Jxe5 c6 8. Sc4 Sxc3 9. bxc3 Da5 10. Sxf7+ Vxf7 11. Jxf7 Kxf7 12. c4 d6 13. h3 Jg6 14. f4 Sd7 15. f5 Je5 16. a4 Kg8 17. Kh2 Vf8 18. g4 Se8 19. Sf4 Jfd7 20. De2 Sf7 21. g5 Ve8 22. h4 g6 23. fxc6 hxc6 24. Sd2 Dc7 25. Vf2 d5 26. Sf4 Db6 27. Vaf1 dxe4 28.Sxe5 exd3

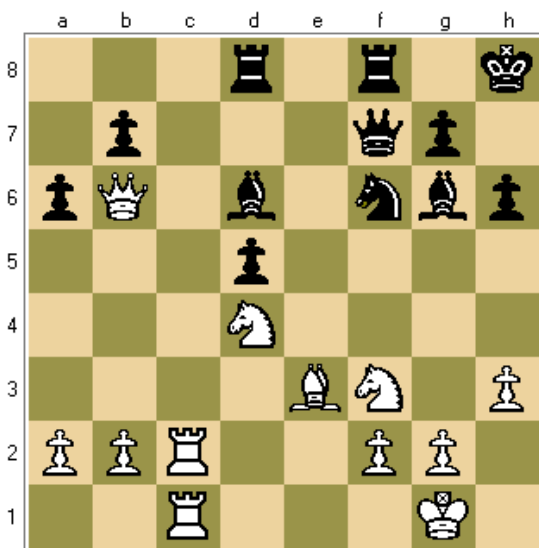

29. Vxf7 1-0

Steinitz – Šiffers, 8. partie

Francouzská obrana

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. e5 Jfd7 5. Jce2 c5 6. c3 cxd4 7. cxd4 Jc6 8. Jc3 Se7 9. Jf3 O-O 10. Sd3 f5 11. exf6 Jxf6 12. O-O a6 13. Ve1 Sd6 14. Je2 e5 15. dxe5 Jxe5 16. Jed4 Jxd3 17. Dxd3 Je4 18. Se3 Kh8 19. Vad1 Df6 20. Db3 Df7 21. Je2 Se6 22. Jed4 Sg4 23. h3 Sh5 24. Vc1 Vad8 25. Vc2 h6 26. Vec1 Sg6 27. Db6 Jf6

28. Vc7 Sxc7 29. Vxc7 Vd7 30. Je5 Vxc7 31. Jxf7+ Vcxf7 32. Jf3 Ve8 33. Sd4 Se4 34. Je5 Vfe7 35. f4 Kh7 36. Dd6 Ve6 37. Db4 Vc8 38. Sc3 b5 39. g4 Vee8 40. Kf2 Sb1 41. Sd4 Vc2+ 42. Kf3 Vh2 43. De1 Se4+ 44. Kg3 Vg2+ 45. Kh4 Jg8 46. Db4 Ve6 47. Jd7 Ve8 48. Jf8+ Kh8 49. Dd6 Vd2 50. Se5 Vd3 51. f5 Sg2 52. Jg6+ Kh7 53. Jf4 Vxe5 54. Dxe5 Vd2 55. Jh5 Jf6 56. Jxf6+ gxf6 57. De7+ Kg8 58. Kh5 1-0

Šiffers – Steinitz, 9. partie

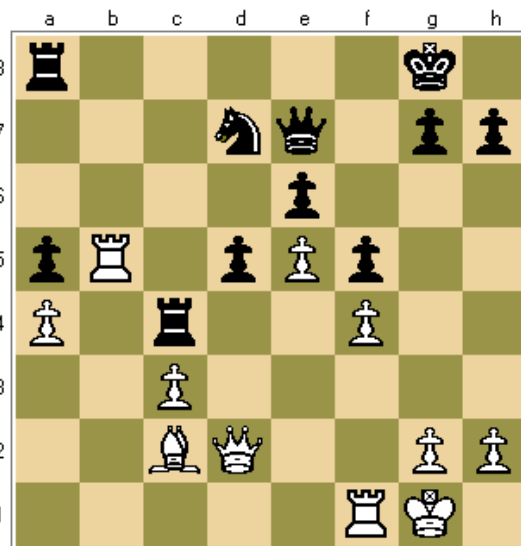
Španělská hra

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Sc5 4. Jc3 Jge7 5. Jxe5 Jxe5 6. d4 c6 7. Se2 Sd6 8. dxe5 Sxe5 9. O-O O-O 10. f4 Sxc3 11. bxc3 d5 12. Sa3 Ve8 13. f5 Db6+ 14. Kh1 dxe4 15. Sc4 Jd5 16. Dh5 Dc7 17. Sxd5 cxd5 18. f6 De5 19. Dh4 Sf5 20. Vab1 Sg6 21. Vxb7 gxf6 22. c4 dxc4 23. c3 e3 24. Dxc4 e2 25. Ve1 Vad8 26. Sc5 Vd1 27. Sf2 Vxe1+ 28. Sxe1 Df4 29. Dd4 Df1+ 30. Dg1 Se4 0-1

Steinitz – Šiffers, 10. partie

Francouzská obrana

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. e5 Jfd7 5. f4 c5 6. dxc5 Jc6 7. Jf3 Sxc5 8. Sd3 a6 9. Sd2 De7 10. De2 b5 11. a4 b4 12. Jd1 a5 13. Je3 Jd4 14. Jxd4 Sxd4 15. c3 bxc3 16. bxc3 Sa7 17. Jc2 O-O 18. Jd4 Sb7 19. Jb5 Jc5 20. Sc2 Sb6 21. Se3 f5 22. Sd4 Sa6 23. Vb1 Jd7 24. De3 Sxd4 25. Dxd4 Sxb5 26. Vxb5 Vfc8 27. O-O Vc4 28. Dd2

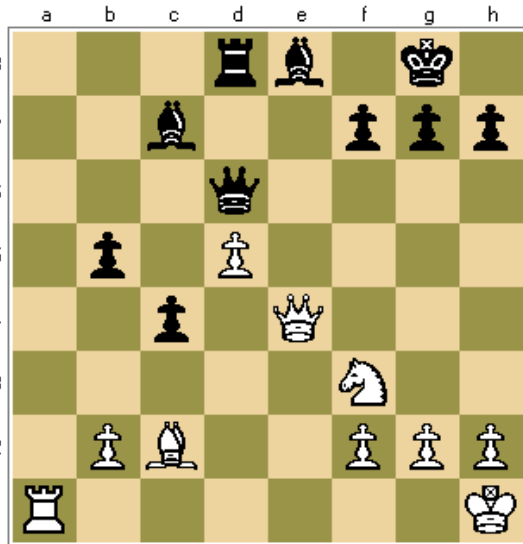
28. ...Vc5 29. Vfb1 Vac8 30. V1b3 g6 31. h3 V8c7 32. Sd3 Kf7 33. Sf1 Dd8 34. Dd4 Dc8 35. Vxc5 Vxc5 36. Sb5 Vc7 37. Sxd7 Dxd7 38. Db6 Va7 39. Db8 Kg7 40. Vb6 Dc7 41. Dxc7+ Vxc7 42. Vxe6 Vxc3 43. Ve7+ Kf8 44. Va7 Vc4 45. Vxa5 Vxf4 46. Va8+ Ke7 47. a5 d4 48. a6 d3 49. a7 d2 50. Ve8+ Kf7 51. e6+ Kf6 1/2-1/2

Šiffers – Steinitz, 11. partie

Španělská hra

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Sc5 4. O-O Df6 5. c3 Jge7 6. d4 exd4 7. Sg5 Dg6 8. Sxe7 Sxe7 9. cxd4 O-O 10. Jc3 a6 11. Sd3 d6 12. Jd5 Sd8 13. Kh1 Je7 14. Je3 Dh6 15. Vc1 c6 16. Dc2 b5 17. a4 Sd7 18. Va1 Sc7 19. Vfc1 Sb6 20. axb5 axb5 21. Dd1 c5 22. Vxa8 Vxa8 23. Va1 Vb8 24. dxc5 dxc5 25. Je5 Se8 26. Jd5 Jxd5

27. exd5 c4 28. Sc2 Sc7 29. Jf3 Vd8 30. De2 Dd6 31. De4

31. ...g6 32. Vd1 Df6 33. b3 c3 34. Kg1 Sd7 35. Db4 Sd6 36. Da5 Ve8 37. Vd3 b4 38. Ve3 Vc8 39. Da7 Sf5 40. Dd4 Dxd4 41. Jxd4 Va8 42. Kf1 Sxc2 43. Jxc2 Va2 44. Ve2 Kg7 45. g3 Vb2 46. Ja1 Sc5 47. f4 Kf6 48.h3 h6 49. g4 Sd6 50. Jc2 Vxb3 51. g5+ hxg5 52. fxg5+ Kxg5 53. Jd4 Vb2 54. Ke1 Vb1+ 55. Kf2 Sc5 0-1

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Steinitz	1	1	0	0	1	0	0	1	1	=	1	6,5
Šiffers	0	0	1	1	0	1	1	0	0	=	0	4,5

Po sedmi partiích Šiffers vedl 4:3, aby ve zbývajících partiích získal pouze půl bodu a celkové tedy prohrál 4,5:6,5.

V příloženém souboru PGN jsou data konání jednotlivých partií převedena na soudobý, tedy Gregoriánský kalendář.

V příloze uvádím zápis první partie v dobovém tisku, konkrétně v novozélandských novinách Otago Witness z 16. července 1896 (str. 40) a dále biografická data W. Steinitze a E. Šifferse – vše zdroj Internet a ve formátu PDF.